

Aan de hand van praktijkcases schrijven verschillende voeradviseurs van Aveve (België) en Agrifirm (Nederland) over rantsoenberekeningen in de vleesveehouderij. Deze editie beschrijft Anne Vandelannoote (zie foto) het inmengen van paardenbonen in het rantsoen.

Paardenbonen in het groeitraject van afmeststieren

Een veehouder die jaarlijks een 140-tal Belgisch-witblauwstieren aankoopt en afmest, had in de zomer van 2016 de eerste maal paardenbonen (of duivenbonen) geoogst. Hij voegde de bonen toe aan zijn teeltplan vanwege de premie voor vlinderbloemigen in het kader van agromilieumaatregelen (PDPO III). Na de oogst werden de paardenbonen geplet en ingekuuld.

Dit afmestbedrijf met een akkerbouwtaak gebruikt in de rantsoenen maaskuil, voordroogkuil, stro, ccm en aardappelen of bijproducten uit de aardappelindustrie. De voeders worden afgewogen en gevoerd via een voer-

mengwagen. Om het nieuwe rantsoen met paardenbonen goed te berekenen, werden de kuilen ontleed. De kwaliteit van de maaskuil was vrij gemiddeld met 980 vevi per kg droge stof en 30 procent zetmeel. Er werd een beperkt aandeel voordroog gevoerd om structuur in het rantsoen aan te brengen en een goede penswerking te stimuleren.

Uit de samenstelling van het basisrantsoen blijkt dat er vooral een tekort aan eiwit is om de minimumnorm van 16 procent ruw eiwit per kg droge stof te halen. Daarnaast moet ook de energieconcentratie of het vevigehalte van het rantsoen minstens behouden of ver-

voedermiddel	gift per dier		g ds/ /kg prod.	vevi /kg ds	dve /kg ds	oeb /kg ds	re /kg ds	rc /kg ds
	kg vers	kg ds						
mais 2016	9,0	3,0	334	979	47	-30	76	210
pakken gras 2016	2,0	1,4	684	919	92	-8	159	256
tarwestro	0,5	0,4	850	411	4	-33	51	494
aardappelen	4,0	0,8	200	1.155	55	5	100	30
ccm	1,25	0,9	700	1.270	80	-11	120	23
paardenbonen 2016	1,0	0,8	784	1.212	153	105	314	90
nr. 119 tmr beef-korrel	2,0	1,8	875	1.229	194	86	343	86
totaal	19,8	9,0	45,6%	1.056	94	12	166	162

Tabel 1 – Samenstelling groeirantsoen afmeststieren met paardenbonen

Het kengetal **vevi**

Vevi staat voor 'voedereenheid vleesvee intensief'. Dit kengetal is vergelijkbaar met de voedereenheid melk of vem. Vevi geeft dus, zoals vem, de energievoorziening aan in een rantsoen, in dit geval van intensief gevoerd vleesvee of afmeststieren. De parameter heeft enkel een relatieve waarde en vormt dus geen eenheid.

De vevi-waarde wordt berekend aan de hand van het niveau aan verteerbaar ruw eiwit, verteerbare organische stof, verteerbare ruwe celstof, verteerbaar ruw vet en verteerbare koolhydraten. De verschillende bestanddelen leveren elk een bijdrage tot de totale energie.

De belangrijkste bijdrage komt van de stikstofvrije extractstoffen, ook wel koolhydraten genoemd. Afhankelijk van het voer bestaat deze fractie in hoofdzaak uit zetmeel (granen, aardappelen, maniok et cetera), suiker (bieten, melasse) of pectinen (bietenpulp, appelen).

hoogd worden om met de beperkte ds-opname die Belgisch-witblauwdieren hebben, de groei voldoende te stimuleren.

Een analyse van het ingekuilde 'bonen'-product liet de volgende resultaten per kg droge stof (ds) optekenen: 78,4% ds, 314 g ruw eiwit, 19 g ruw vet, 90 g ruwe celstof, 44 g ruw as, 421 g zetmeel en 1212 vevi. Paardenbonen zijn dus een goede eiwitbron en kunnen perfect passen in een rantsoen tijdens de groeifase van afmeststieren, waarin de nadruk ligt op het stimuleren van een voldoende ontwikkeld en bespied skelet en vooral met ruwvoerders wordt gewerkt. De veehouder

voert deze in een dagdosis van 1 kg vers product en stuurt bij met 2 kg hoogenergetisch krachtvoer van 30% re op productbasis.

Bij het begin van de groeifase (10 maanden ouderdom) bezitten de stieren een levend gewicht van gemiddeld 325 kg en nemen ze 6,4 kg droge stof voer op. Aan het einde van de groeifase (16 maanden ouderdom) is het beoogde levend gewicht 560 kg en nemen de dieren 9 kg droge stof op. De groei per dag neemt in het groeitraject toe van 1 kg per dag naar 1,5 kg per dag.

TEKST ANNE VANDELANNOOTE